2024

SOCIOLOGY

Paper : SOC0300104

(Classical Sociological Theory)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Choose the correct option : 1×8=8

সঠিক বিকল্পটো বাছি উলিওৱা :

(a) Which book did Karl Marx co-write with Friedrich Engels?

কার্ল মার্ক্সে ফ্রেড্রিখ এংগেলছৰ সৈতে সহযোগীভাবে কোনখন কিতাপ লিখিছিল ?

(i) Das Kapital

(ii) The German Ideology

(iii) The Communist Manifesto

(iv) Grundrisse

(Turn Over)

(b) According to Marx, which social class would eventually overthrow the capitalist system?
মার্ক্সৰ মতে, কোনটো সামাজিক শ্রেণীয়ে অৱশেষত পুঁজিবাদী ব্যৱস্থাটোক উফৰাই পেলাব ?

(i) The bourgeoisie
বুর্জোৱা শ্রেণী

(ii) The aristocrats
অভিজাত শ্রেণী

(iii) The proletariat
সর্বহাৰা শ্রেণী

(iv) The peasantry
কৃষকসকল

(c) Society is a 'reality sui generis', is said by
সমাজখন এটা 'বাস্তৱতা ছুই জেনেৰিছ' _____ য়ে কয়।

(i) Plato
প্লেটো

(ii) Talcott Parsons
টেলকট পার্ছনছ

(iii) Karl Marx
কার্ল মার্ক্স

(iv) Emile Durkheim
এমিল ডাৰকহেইম

(d) What is the name of the economic system that Marx believed would replace capitalism?
মার্ক্সে পুঁজিবাদৰ ঠাইত ল'ব বুলি বিশ্বাস কৰা অর্থনৈতিক ব্যৱস্থাটোৰ নাম কি ?

(i) Anarchism
অৰাজকতাবাদ

(ii) Socialism
সমাজবাদ

(iii) Fascism
ফেচিবাদ

(iv) Mercantilism
বজাৰবাদ

(e) _____ said, "Sociology is the science of understanding the meaning of social action."
_____ ক'লে, ''সমাজবিজ্ঞান হৈছে সামাজিক কার্যৰ অর্থ বুজি পোৱাৰ বিজ্ঞান।''

(i) Emile Durkheim
এমিল ডাৰকহেইম

(ii) Max Weber
মেক্স ৱেবাৰ

(iii) Karl Marx
কার্ল মার্ক্স

(iv) Auguste Comte
অগাষ্ট ক'ম্ট

(f) *Economy and Society* is written by
Economy and Society লিখিছে

(i) Karl Marx
কার্ল মার্ক্স

(ii) Max Weber
মেক্স বেবাৰ

(iii) Herbert Spencer
হাৰ্বাৰ্ট স্পেন্সাৰ

(iv) Emile Durkheim
এমিল ডাৰকহেইম

(g) According to Karl Marx, "the history of all hitherto existing societies is the history of _____."
কার্ল মার্ক্সৰ মতে, "এতিয়ালৈকে প্ৰচলন কৰা সকলো সমাজৰ ইতিহাসেই হৈছে _____ৰ ইতিহাস।"

(i) caste struggle
জাতি সংগ্ৰাম

(ii) class struggle
শ্ৰেণী সংগ্ৰাম

(iii) labour struggle
শ্ৰমিক সংগ্ৰাম

(iv) social struggle
সামাজিক সংগ্ৰাম

(h) According to Durkheim, unity based on homogeneity is
ডাৰকহেইমৰ মতে একৰূপত্ব ওপৰত ভিত্তি কৰি ঐক্য হ'ল

(i) organic solidarity
জৈৱিক সংহতি

(Continued)

(ii) mechanical solidarity
যান্ত্ৰিক সংহতি

(iii) high solidarity
উচ্চ সংহতি

(iv) low solidarity
নিম্ন সংহতি

2. Answer any *six* questions of the following : 2×6=12
তলত দিয়াবিলাকৰ পৰা যি কোনো ছটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is power?
ক্ষমতা কি ?

(b) Define social fact.
সামাজিক তথ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What is surplus labour?
উদ্বৃত্ত শ্ৰম কি ?

(d) What is relations of production?
উৎপাদনৰ সম্পৰ্ক কি ?

(e) Define social action.
সামাজিক কাৰ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) What is animism?
এনিমিজম কি ?

(g) What is authority?
কৰ্তৃত্ব কি ?

(Turn Over)

(h) What is bureaucracy?
আমোলাতন্ত্র কি ?

(i) Define collective conscience.
সামূহিক বিবেকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(j) What are life chances?
জীবনৰ সম্ভাবনা কি কি ?

3. Write on any *four* of the following : 5×4=20
তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা :

(a) Repressive and restitutive sanctions
দমনমূলক আৰু প্ৰতিশোধমূলক নিষেধাজ্ঞা

(b) Alienation
বিচ্ছিন্নতা

(c) Commodity fetishism
পণ্য ফেটিচিজম

(d) Religion
ধৰ্ম

(e) Verstehen
ভাষ্টেহেন

(f) Class-in-itself and class-for-itself
নিজ শ্ৰেণী আৰু নিজৰ বাবে শ্ৰেণী

(g) Suicide
আত্মহত্যা

(h) Class struggle
শ্ৰেণী সংগ্ৰাম

Answer any *two* questions from the following : 10×2=20
তলত দিয়াবিলাকৰ পৰা যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Analyze Marxian conception of historical materialism.
ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ মাৰ্ক্সীয় ধাৰণা বিশ্লেষণ কৰা।

(b) Is Durkheim's theory of division of labour relevant in the present-day context? Comment.
ডাৰকহেইমৰ শ্ৰম বিভাজনৰ তত্ত্ব বৰ্তমানৰ প্ৰেক্ষাপটত প্ৰাসংগিক নেকি ? মন্তব্য আগবঢ়োৱা।

(c) Describe Weber's ideal type of bureaucracy. Illustrate its key characteristics.
ৱেবাৰৰ আদৰ্শ ধৰণৰ আমোলাতন্ত্ৰৰ বৰ্ণনা কৰা। ইয়াৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ উদাহৰণ দিয়া।

(d) Write a short note on the history and nature of Sociology.
সমাজতত্ত্বৰ ইতিহাস আৰু প্ৰকৃতিৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(e) Critically examine Max Weber's theory of protestant ethic and the spirit of capitalism.
মেক্স ৱেবাৰৰ প্ৰটেষ্টেণ্ট নৈতিকতা আৰু পুঁজিবাদৰ আত্মাতত্ত্বৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা।

***